

1. Amaç

1.1. Prosedürün amacı, sağlık hizmet sunucularında, hastaya doğru tanı konulmasını sağlamak ve test sonuçlarının klinik yararlılığını arttırmak amacı ile tıbbi laboratuvarlardan gereksiz istenen test sayısını azaltıcı faaliyetleri düzenlemektir.

2. Kapsam

2.1. Sağlık hizmet sunucularındaki acil ve yoğun bakım üniteleri dışındaki birimlerden istenen test istemlerini kapsar.

3. Tanımlar

3.1. Test İstemi Uyarı Sistemi: Belirlenen süreler içerisinde klinisyen tarafından yapılabilecek gereksiz test istemini azaltmak amaçlı kullanılan uyarı sistemidir.

3.2. Test İstem Periyodu Listesi: Hastadan bir testin istenmesinden sonra aynı testin yeniden istenebilmesi için önerilen süreyi tanımlayan, Bakanlıkça oluşturulmuş listedir.

4. Akılcı Test İstemi Aşamaları

4.1. Sağlık Bilgi Yönetim Sistemi (SBYS) veya hasta test istemi hizmetini ve sonuçlarını hekime sunmakla yükümlü bilgi yönetim sistemi kapsamındaki test isteme sayfası, her test için bir hastaya ait geçmiş en az son iki test sonucunu klinisyenin tek bir tıklama ile görebilmesine olanak verecek biçimde düzenlenir.

4.2. Klinisyenin bir test için, ek-1'de yer alan "Tıbbi Biyokimya Grubu Akılcı Test İstemi Listesi"ndeki Bakanlıkça belirlenmiş test istem periyodundan daha kısa sürede bir testi istemesi durumunda, ekrana "Test istem periyodu uyarısı! İstedığınız testin ... tarihinde sonucu mevcuttur. İstem'e devam etmek istediğinizden emin misiniz?-Evet/Hayır" uyarısı gelir.

4.3. Klinisyen, "Evet"i seçtiğinde test istemi gerçekleşir, "Hayır"ı seçtiğinde ise test istemi gerçekleşmez.

4.4. Ek-2'de yer alan "Tıbbi Mikrobiyoloji Grubu Akılcı Test İstemi Listesi"ndeki testler için Bakanlıkça, "koşul" başlığı altında, test isteminin hangi durumlarda yapılmasının gerekli olduğu açıklanmış ve test istem periyotları belirlenmiştir. SBYS'de veya hasta test istemi hizmetini ve sonuçlarını hekime sunmakla yükümlü bilgi yönetim sisteminde test istem koşullarına ve periyotlarına göre ilgili testlerin istemleri yapılır.

4.5. Test istem ekranında "Emin misiniz?" uyarısına rağmen yapılmış test istemi olması halinde (örneğin: Estradiol testi için 0-12 gün içerisinde istem yapılması) sağlık hizmet sunucuları tarafından hekim bazında istatistik kayıtlar tutulur. İlgili kayıtlar gerektiği durumlarda Bakanlığa tablolaştırma programları tarafından işlenebilir formatta bir elektronik dosya olarak tıbbi laboratuvar birim sorumlusu tarafından bildirilir.

Ek-1. Tıbbi Biyokimya Grubu Akılcı Test İstemi Listesi			
No	SUT Kodu	Testin Adı	Test İstem Süresi (Gün)
1	901.940	Kan üre azotu (BUN)	1
2	902.210	Kreatinin	1
3	900.900	CRP, türbidimetrik	2
4	900.901	CRP, nefelometrik	2
5	901.750	İdrar tetkiki (Strip ile)	2
6	901.730	İdrar mikroskopisi	2
7	901.770	İdrar tetkiki (Tam otomatik tarama amaçlı)	2
8	901.780	İdrar tetkiki (Tam otomatik idrar biyokimyası ve mikroskopisi)	2
9	904.120	Ürik asid	3
10	900.950	Çinko	7
11	905.260	Protein C	7
12	905.280	Protein S	7
13	900.590	Bakır	7

14	901.160	Estradiol	13
15	901.280	FSH	13
16	901.580	HDL kolesterol	13
17	902.110	Kolesterol	13
18	902.410	Lüteinleştirilen hormon (LH)	13
19	903.210	Prolaktin	13
20	903.470	Serbest T3	13
21	903.480	Serbest T4	13
22	904.030	TSH	13
23	903.930	Total testesteron	13
25	903.990	Trigliserid	13
24	901.020	Demir	14
25	901.220	Ferritin	28
26	900.250	Alfa- feto protein (AFP)	28
27	900.810	CA-125	28
28	907.620	IgA (Nefelometrik)	28
29	907.621	IgA (Türbidimetrik)	28
30	907.630	IgG (Nefelometrik)	28
31	907.631	IgG (Türbidimetrik)	28
32	907.640	IgM (Nefelometrik)	28
33	907.641	IgM (Türbidimetrik)	28
34	903.890	Total IgE	28
35	900.820	CA-15-3	28
36	900.830	CA-19-9	28
37	903.330	Renin	28
38	900.230	Aldosteron	28
39	900.740	Büyüme Hormonu	28
40	903.250	Protein elektroforezi (Serum ve vücut sıvıları)	28
41	902.030	Karsinoembriyonik antijen (CEA)	28
42	902.980	Parathormon (PTH)	28
43	903.180	Progesteron	28
44	903.220	Prostat spesifik antijen (PSA)	28
45	903.380	Romatoid faktör (RF) (Türbidimetrik)	30
46	903.381	Romatoid faktör (RF) (Nefelometrik)	30
47	901.680	Homosistein	30
48	903.540	Serum ACE düzeyi	30
49	902.340	Lipoprotein (a)	42
50	901.460	Glikozile hemoglobin (Hb A1C)	60
51	900.130	25-Hidroksi Vitamin D	90
52	904.150	Vitamin B12	365
53	902.290	LDL kolesterol	365
54	901.240	Folat	365
55	902.280	LDH izoenzimleri (Elektroforez)	365